

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 11C/359/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313205577
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Kostolanská
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2016:4313205577.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice, v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Kostolanskou, v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting, s. r. o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporkyňi: G. Č., G.. XX. XX. XXXX, K. A. XXX, o zaplatenie zmenkovej sumy 504 eur s príslušenstvom a zmenkovej odmeny 1,68 eura, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a** .

Súd konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 504 eur od 09. 05. 2009 do zaplatenia **z a s t a v u j e** .

Odporkyňi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

Návrhom doručeným súdu dňa 28. 03. 2013 sa navrhovateľ domáhal uplatnenia pohľadávky podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Svoj návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila odporkyňa dňa 21. 01. 2009 na zmenkovú sumu 504 eur, pričom sa zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 09. 05. 2009. Zdôraznil, že indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“.

Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ nezaplatil žiadnu sumu, a preto žiadal, aby súd vo veci rozhodol a zaviazal odporkyňu na zaplatenie zmenkovej sumy 504 eur so zmenkovým úrokom 0,25% denne, so 6% ročným úrokom zo zmenkovej sumy, zmenkovú odmenu a náhradu trov konania.

Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 17. 07. 2013 č.k. 15Ncb/96/2013-22 rozhodol, že na konanie je príslušný Okresný súd Levice.

Po uhradení súdneho poplatku za návrh súd doručil tlačivo C podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 a vyzval odporkyňu na odpoveď k návrhu.

Keďže odporkyňa sa na výzvu súdu nevyjadrila, súd vo veci najskôr rozhodol rozsudkom zo dňa 02. 03. 2015 č.k. 11C/359/2013-51 tak, že podanú žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ako aj podaním zo dňa 21. 12. 2015 zobral navrhovateľ svoj návrh v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,19% denne späť.

O odvolaní navrhovateľa rozhodol Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesením zo dňa 28. 04. 2016 č.k. 9Co/684/2015-89 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že súd prvého stupňa sa mal v prvom rade s ohľadom na uprednostňované práva spotrebiteľov ex offio zamerať na platnosť zmluvy, na základe ktorej vznikla pohľadávka zabezpečená zmenkou, resp. posudzovať okolnosť, či pôvodnému veriteľovi (dodávateľovi) vzniklo právo na vyplnenie blankozmenky.

Podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej OSP) navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Vzhľadom k vyššie uvedenému dispozičnému úkonu navrhovateľa, súd rozhodol o čiastočnom zastavení konania z dôvodu čiastočného späťvzatia návrhu na začatie konania navrhovateľom, ktorý tak učinil ešte než začalo pojednávanie, a preto súd pripustil čiastočné späťvzatie návrhu a to v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19% denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25% denne.

Z uvedeného vyplýva, že predmetom konania zostalo zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 504 eur, zmenkový úrok vo výške 0,06 % denne, 6% ročný úrok zo zmenkovej sumy, zmenková odmena a náhrada trov konania.

Vychádzajúc z návrhu súd mal za to, že na prebiehajúce konania sa aplikuje Nariadenie, ktoré je právnym predpisom EÚ s priamym účinkom. Cieľom Nariadenia je zjednodušenie, urýchlenie cezhraničných konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu, zníženie nákladov a zaručenie rovnakých podmienok pre veriteľov a dlžníkov (ods. 7 a 8 preambuly nariadenia). Pri postupe podľa nariadenia je súd povinný rešpektovať právo na spravodlivý proces a zásadu kontradiktórneho konania, a to najmä pri rozhodovaní o potrebe ústneho pojednávania a o spôsobe a rozsahu dokazovania, ktoré je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia (ods. 9 preambuly a článok 9). Uplatňuje sa v občianskych a obchodných veciach v cezhraničných prípadoch, bez ohľadu na povahu súdu, ak celková hodnota nároku bez navýšenia o úroky, náklady a výdavky nepresahuje čiastku 2000 eur v čase doručenia žalobného formulára na súd (článok 2 ods. 1). Nariadenie nevylučuje z vecnej pôsobnosti spotrebiteľské spory, v ktorých spotrebiteľ môže byť účastníkom na strane navrhovateľa alebo odporcu. Z článku 4 odseku 4 nariadenia vyplýva, že ak sa súd domnieva, že informácie, ktoré poskytol navrhovateľ, nie sú dostatočne jasné alebo primerané, alebo ak formulár návrhu nie je správne vyplnený, a pokiaľ sa pohľadávka nezdá byť zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, dá navrhovateľovi možnosť formulár návrhu doplniť alebo opraviť alebo predložiť určené doplňujúce informácie alebo doklady, alebo vziať návrh späť, a to v lehote, ktorú určí. Ak dospeje súd k záveru, že nárok je zjavne neopodstatnený alebo návrh je neprípustný alebo ak navrhovateľ formulár návrhu v určenej lehote nedoplnil alebo neopravil, súd návrh zamietne (neopodstatnenosť nároku alebo neprípustnosť návrhu sa posudzujú podľa vnútroštátneho práva - odsek 13 preambuly nariadenia). Z článku 19 nariadenia vyplýva, že pokiaľ nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Vo vzťahu k aplikácii Nariadenia tak možno konštatovať, že toto nekladie žiadne prekážky v možnosti preskúmať doložené listiny súdom a je možné aplikovať všetky procesnoprávne princípy použiteľné v slovenskom právnom poriadku. Predovšetkým aplikáciu znalosti určitých okolností súdu z jeho činnosti (notoriety) a zohľadnenie ochrany slabšieho v konaní, či ochrany dobrých mravov. Z Nariadenia nevyplýva povinnosť súdu automaticky návrhu vyhovieť. Aj v prípade absencie aktivity odporcu v konaní, pokiaľ súd vzhľadom na návrhu také skutočnosti, ktoré ho povedú k záveru o neprípustnosti návrhu, návrh zamietne, čo vyplýva priamo z čl. 4 bod 4. Z procesného hľadiska teda k návrhu môže súd pristupovať s rovnakou mierou ingerencie, ako k akémukoľvek inému návrhu uplatnenému v konaní pred súdom, riadiac sa len osobitnými pravidlami týkajúcimi sa určitej časovej náročnosti v zmysle uložených lehôt podľa Nariadenia. Súd môže konať aj formou nariadeného pojednávania, nemusí to byť vždy len na základe návrhu účastníka, ale aj keď to sám považuje za potrebné. Nariadenie je procesný prostriedok, ktorý konanie urýchľuje, ale nebráni postupovať s rešpektovaním vyššej súdnej

ochrany spotrebiteľa vykonaním potrebného dokazovania. Úvaha týkajúca sa prieskumu uplatneného nároku s oporou v doloženej zmenke nemôže byť ovplyvnená povahou použitého procesného nástroja. Skúmanie prípadnej absolútnej neplatnosti úkonu, ku ktorej pristupuje súd ex offo, nie je Nariadením nijako vylúčená.

Keďže ide o drobný spor v zmysle § 200ea OSP, súd predmetnú vec rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 2 OSP a rozsudok verejne vyhlásil podľa § 156 ods. 1 OSP dňa 22. 06. 2016.

Vychádzal pritom z toho, že navrhovateľ je oboznámený s názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vyjadrený v zjednocujúcom stanovisku zo dňa 20. 10. 2015, ako aj s právnym záverom odvolacieho súdu a so skutočnosťou, že súdy sa oboznamujú zo zmluvami o úver a posudzujú predmetné veci v zmysle občianskych a spotrebiteľských právnych predpisov. Navyše, navrhovateľ sa pojednávani nezúčastňuje, a preto súd mal za to, že týmto konaním nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, predloženými navrhovateľom, ako aj zaobstaranými súdom a zistil tento skutkový a právny stav:

Dňa 21. 01. 2009 uzatvorila spoločnosť POHOTOVOSŤ s odporkyňou na predtlačenom formulári zmluvu o úvere č. 4440750, podľa ktorej bol odporkyňi poskytnutý úver vo výške 250 eur. Odporkyňa sa zaviazala zaplatiť požičanú sumu zvýšenú o poplatok vo výške 242 eur, spolu 492 eur v 12 mesačných splátkach po 41 eur počnúc dňom 04. 02. 2009. V zmluve o úvere nie sú uvedené úroky z úveru, ani RPMN, priemerná RPMN. Odporkyňa podpisom v osobitnom rámciku formulára zmluvy o úvere potvrdila prevzatie peňažnej hotovosti uvedenej v zmluve o úvere v ten istý deň.

V bode 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru je obsiahnutá dohoda o vyplnení zmenky v znení: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

Zo zmenky vystavenej odporkyňou dňa 21. 01. 2009 na rad POHOTOVOSŤ, s.r.o., vyplýva, že do zmenky bola vpísaná suma 504 eur a zmenkový úrok 0,25% denne od 09. 05. 2009. Zmenka bola splatná pri predložení (vistazmenka) s doložkami „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. V ľavom dolnom rohu zmenky sa v rámciku nachádza číslo zmluvy 4440750. Zároveň zo zmenky vyplýva, že bola prevedená rubpisom na navrhovateľa.

Z exekučného spisu Okresného súdu Levice pod sp. zn. 10Er/181/2010 súd zistil, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola zamietnutá. Proti tomuto uzneseniu bolo podané odvolanie a odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k), l) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku; obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana.

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 6 Zákona o spotrebiteľských úveroch v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa čl. I § 10 zákona č. 191/1950 Zb. ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietať majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nedbanlivosťou.

Podľa čl. I § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. I § 14 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky.

Podľa čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Zb. kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa čl. I § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. v znení od 23. 12. 2015, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaný zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy.

Podľa čl. I § 17 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. v znení od 23. 12. 2015, v konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliadne na skutočnosť¹⁾ odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

Vzhľadom na bod 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru (dohoda o vyplnení zmenky), ako aj vzhľadom na zhodu čísla uvedeného na zmenke s číslom zmluvy o úvere, zhodu údajov o vystaviteľovi a pôvodnom remitentovi zmenky s údajmi o veriteľovi a dlžníkovi v zmluve o úvere a na zhodu dátumu vystavenia zmenky s dátumom podpisu zmluvy o úvere súd dospel k záveru, že zmenka predložená navrhovateľom bola vystavená odporkyňou ako zabezpečovacia zmenka k zmluve o úvere č. 4440750, pričom bola vystavená v súlade s bodom 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru ako blankozmenka. Zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy bol do zmenky doplnený dodatočne, o čom svedčí aj iný spôsob vyplnenia týchto údajov (technickými prostriedkami). Vo všeobecnosti môže mať zmenka vystavená dlžníkom pri podpise úverovej zmluvy resp. pri prevzatí úveru buď uhradzovaciu alebo zabezpečovaciu funkciu. V danom prípade, keďže ide o spotrebiteľský úver, je však uhradzovacia funkcia vylúčená vzhľadom na výslovný zákaz splnenia dlhu zmenkou alebo šekom ustanovený v § 4 ods. 6 Zákona o spotrebiteľských úveroch, na rozdiel od zabezpečovacej funkcie zmenky, ktorá bola v súvislosti so spotrebiteľskými úvermi zakázaná až s účinnosťou od 01. 01. 2011.

S poukazom na uvedené súd zmenku predloženú navrhovateľom, ktorá bola nesporne vystavená v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru odporkyňi, považoval len za zabezpečovaciu zmenku, nie za samostatnú a nezávislú zmenku prijatú na uhradenie dlhu odporcu.

Predmetom tohto konania je teda nárok navrhovateľa vyplývajúci z vlastnej vistazmenky vystavenej odporkyňou pôvodne vo forme blankozmenky na zabezpečenie nárokov spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., zo zmluvy o úvere, a preto súd v prvom rade skúmal platnosť zmluvy.

Ustálil, že zmluva o úvere č. 4440750 je spotrebiteľskou zmluvou. K uvedenému záveru dospel s poukazom na § 52 Občianskeho zákonníka, ako aj skutočnosť, že ide o predtlačенú formulárovú (typovú) zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť jej obsah. Okrem toho bol toho názoru, že v danom prípade sa jedná aj o spotrebiteľský úver upravený Zákonom o spotrebiteľských úveroch, a to i vzhľadom na účel zamestnania uvedený v zmluve, nakoľko tento nebol preukázaný. Rovnako tak súd vylúčil aplikáciu § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, keďže zo zmluvy jednoznačne vyplýva, že finančné prostriedky boli veriteľom dlžníkovi fakticky odovzdané a prevzaté pri podpise zmluvy, teda sa jedná o zmluvu o pôžičke. Navyiac, aplikácii ustanovení Občianskeho zákonníka nebráni ani skutočnosť, ak by zmluva bola uzatvorená ako absolútny obchod, pretože aj napriek tomu je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj je nezanedbateľnou skutočnosťou, že v danom prípade ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, v ktorej však absentuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) a o priemernej RPMN. Ich neuviedenie má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatku.

Po preskúmaní celej zmluvy o úvere vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru dospel súd k záveru, že zmluva je koncipovaná tak, že je v nej hrubým spôsobom narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, a to najmä v ustanoveniach o zabezpečovacích prostriedkoch (spísanie notárskej zápisnice prostredníctvom splnomocnenca, uzatvorenie záložnej zmluvy prostredníctvom splnomocnenca, niekoľkonásobné zmluvné pokuty, blankozmenka) a zároveň je celá zmluva a všeobecné podmienky koncipované výlučne na prospech veriteľa, obsahujú prakticky len povinnosti dlžníka a práva a výhody veriteľa. Vzhľadom na nerovnosť podmienok účastníkov zmluvy vyjadrenú v takmer všetkých ustanoveniach zmluvy sa celá zmluva (jej obsah i účel) prieči dobrým mravom. Skutočnosť, že sa zmluva prieči dobrým mravom, spôsobuje jej absolútnu neplatnosť podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Z toho dôvodu nemohlo spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ako veriteľovi z uzatvorenej zmluvy o úvere vzniknúť ani právo na vyplnenie blankozmenky podľa bodu 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, z čoho vyplýva, že ak aj zmenka bola vyplnená, nevzniklo remitentovi právo na jej vyplnenie a tiež nie je možné na základe takto vyplnenej zmenky úspešne sa domáhať akýchkoľvek práv. Okrem toho aj v prípade, ak by zmluva o úvere bola platná, právo na vyplnenie blankozmenky nemohlo vzniknúť, nakoľko dohoda o vyplnení zmenky ako súčasť všeobecných podmienok poskytnutia úveru nebola s odporkyňou individuálne dohodnutá, a preto predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatná. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že v čase uzatvorenia zmluvy o úvere použitie zmenky pri spotrebiteľských úveroch nebolo vylúčené. V danom prípade bolo potrebné vychádzať z § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluvná podmienka je neprijateľná, ak za nesplnenie záväzku pripúšťa možnosť veriteľa domáhať sa od spotrebiteľa zaplatenia

neprimerane vysokej sumy (úrok 0,25 % denne) ako sankcie spojenej s nespĺnením záväzku. Rovnako tak rigidna aplikácia § 17 zákona č. 191/1950 Zb. v znení účinnom do 23. 12. 2015 by spôsobila spotrebiteľovi neprimerané ťažkosti pri následnom možnom domáhaní sa ochrany svojich práv, a preto sa jedná o neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. l) Občianskeho zákonníka. Prijatím zmenky ako zabezpečovacieho prostriedku preniesol dodávateľ povinnosť niesť dôkazné bremeno na spotrebiteľa. S poukazom na uvedené je potrebné ustáliť, že celá dohoda o vyplňacom práve blankozmeniek je neplatná, a preto nemohlo vzniknúť pôvodnému remitentovi právo na vyplnenie blankozmenky, a teda blankozmenka sa vôbec nestala zmenkou a pôvodný remitent nemal práva a povinnosti zo zmenky, preto ich ani nemohol indosamentom previesť na navrhovateľa.

V kontexte s vyššie uvedeným je výkon práva navrhovateľa v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 Občianskeho zákonníka, ako aj so Zákonom o spotrebiteľských úveroch v znení platnom do 31. 12. 2010, pretože indosácia zmeniek zabezpečujúcich záväzkov dlžníka zo spotrebiteľskej zmluvy v posudzovaných okolnostiach predmetných prípadov bola v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6, 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom od 01. 01. 2008 do 31. 12. 2010.

Neopomenuteľnou je i skutočnosť, že predloženú zmenku veriteľ nemohol podľa § 4 ods. 6 Zákona o spotrebiteľských úveroch prijať ani ako zabezpečovací inštitút, pretože zmenka bola vyplnená podstatne vyššou zmenkovou sumou než pripúšťa uvedené ustanovenie zákona. Veriteľ smel podľa zákona prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak šlo o zabezpečovaciú zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia bola maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmel prijať a bol povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platilo aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. V tomto prípade právny predchodca navrhovateľa zákonný limit zmenkovej sumy nerešpektoval a zmenku, napriek výslovnému zákazu, prijal a následne ju previedol na navrhovateľa, teda bola vystavená v rozpore s vnútroštátnym právnym poriadkom. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že v priebehu konania došlo k čiastočnému späťvzatiu návrhu a to práve v časti zmenkového úroku 0,19% denne, ktorý bol v rozpore s dobrými mravmi.

Vzhľadom na vyššie uvedené, súd dospel k záveru nielen o neplatnosti zmluvy o úvere, ale aj o neplatnosti dohody o vyplňacom práve a taktiež o nemožnosti predloženia zmenky ako zabezpečovacieho inštitútu, preto ani navrhovateľ, ktorý zmenku nadobudol rubopisom, nemohol sa na základe nej domáhať vyplatenia dlžnej sumy s príslušenstvom, a preto súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v konečnom dôsledku podľa § 142 ods. 1 OSP a v konaní úspešnej odporkyňi náhradu trov konania nepriznal, pretože v konaní jej trovy nevznikli, ako ani ich nežiadala. Čo sa týkalo späťvzatiu, súd mal za to, že aj v zastavujúcej časti bola úspešná odporkyňa, avšak zastavenie sa týkalo príslušenstva, z ktorého samostatne odporkyňi trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, na Okresnom súde Levice.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.